

SPOROČILO ZA JAVNOST

Slovenska podjetja in značilnosti poslovnega prestrukturiranja Slovenski podjetniški observatorij 2020

(Maribor, maj 2021) Izzivi spremenjenih pogojev poslovanja podjetij povzročajo, da se podjetja na različne načine odzivajo, tudi s poslovnim prestrukturiranjem, ki vključuje več strategij. Ob reševanju finančnih problemov podjetja, ki pogosto pomeni predvsem kratkoročno saniranje težav, predstavlja poslovno prestrukturiranje način za preoblikovanje podjetij zaradi odpiranja novih trgov, iskanja strateških partnerstev, prilagajanja spremembam na trgu in drugih aktivnosti, s katerimi podjetja proaktivno izboljšujejo dolgoročno uspešnost svojega poslovanja.

Slovenski podjetniški observatorij 2020 se podrobno posveča demografiji slovenskih podjetij in problematiki poslovnega prestrukturiranja slovenskih podjetij, njihovim možnim strategijam in nekaterim posebnostim prestrukturiranja slovenskih podjetij. V tem delu smo vključili tudi praktične primere petih podjetij, ki so v okviru programa, ki ga izvaja SPIRIT Slovenija, javna agencija, že šla ali še gredo skozi proces poslovnega prestrukturiranja.

V prvem delu smo podrobno analizirali gospodarske družbe in samostojne podjetnike v Sloveniji, in sicer za leto 2019 ter primerjali ključne podatke med Slovenijo in EU-28 oziroma posameznimi članicami v dejavnosti industrije, gradbeništva, trgovine in storitev. Leta 2019 je bilo v Sloveniji 119.891 podjetij ali 1,3 % manj kot leta 2018. Toda zmanjšalo se je le število podjetij, ki ne zaposlujejo nobenega delavca (to so gospodarske družbe z nič zaposlenimi) (za 1,7 %) in število mikropodjetij z 1 do 9 zaposlenimi (za 1,8 %), medtem ko se je povečalo število malih (za 7,1 %) in srednje velikih (za 3,9 %) podjetij.

Prof. dr. Dijana Močnik pojasnjuje: *»Med številom podjetij v posamezni regiji še naprej ostajajo velike razlike. Najmanj podjetij na 1.000 prebivalcev je bilo v pomurski (38,4), največ pa v osrednjeslovenski (75,6) regiji. Število podjetij na 1.000 prebivalcev večinoma sovпада s stopnjo razvitosti regij; bolj kot je razvita regija, več ima podjetij in obratno.«*

Leta 2019 je bilo v slovenskem gospodarstvu po tekočih cenah ustvarjenih 27,2 milijarde evrov dodane vrednosti, kar je bilo 7,9 % več kot leto prej. Največjo rast dodane vrednosti so dosegla srednje velika podjetja. Najmanjšo rast dodane vrednosti so imela mikropodjetja z 1 do 9 zaposlenimi (3,6 %). V nefinančnem sektorju gospodarstva je bil tako v EU-28 kot tudi v Sloveniji leta 2018 največji delež dodane vrednosti, ki je znašala 7.837 milijard evrov, ustvarjen v predelovalnih dejavnostih.

Glavni problem slovenskega gospodarstva je prenizka delovna produktivnost, česar ne bo možno preseči brez doseganja čim večjega tržnega deleža, saj velikost podjetju omogoča boljši konkurenčni položaj, boljšo pogajalsko pozicijo, stroškovno racionalizacijo in večjo akumulacijo za izpeljavo potrebnih investicij.

V drugem delu letošnjega podjetniškega observatorija preučujemo prestrukturiranje podjetij. To področje je že dalj časa tema strokovne diskusije na ravni posodabljanja podjetij, pred dvema desetletjema pa je v Evropski uniji postala tudi tema javne in politične razprave.

Prof. dr. Miroslav Rebernik pojasnjuje: *»Ob reševanju finančnih problemov podjetja, ki pogosto pomeni predvsem kratkoročno saniranje težav, predstavlja poslovno prestrukturiranje način za preoblikovanje podjetij zaradi odpiranja novih trgov, iskanja strateških partnerstev, prilagajanja spremembam na trgu in drugih aktivnosti, s katerimi podjetja proaktivno izboljšujejo dolgoročno uspešnost svojega poslovanja.«*

Izmed več različnih strategij, ki sodijo v splošni koncept prestrukturiranja, smo izpostavili po eni strani najznačilnejše za MSP, po drugi strani pa tiste, ki jim že vrsto let pozornost namenja tudi Evropska unija. **Prof. dr. Karin Širec** pojasnjuje: *»Osredotočili smo se na proučevanje preseljevanja dejavno-*

Dodatne informacije:

Prof. dr. Barbara Bradáč Hojnik,
Univerza v Mariboru
Ekonomsko-poslovna fakulteta
Tel.: 02 22 90 256
E-mail: barbara.bradac@um.si

Prof. dr. Dijana Močnik
(demografska analiza podjetij)
e-mail: dijana.mocnik@um.si

Doc. dr. Katja Crnogaj
Prof. dr. Karin Širec
Prof. dr. Barbara Bradáč Hojnik
(prestrukturiranje podjetij)
e-mail: katja.crnogaj@um.si
e-mail: karin.sirec@um.si
e-mail: barbara.bradac@um.si

Publikacija je dostopna na:

<http://ipmmp.um.si/slovenski-podjetniški-observatorij/spo-monografije/>

Avtorji: Dijana Močnik, Katja Crnogaj,
Barbara Bradáč Hojnik, Karin Širec
Urednika: Miroslav Rebernik, Barbara Bradáč Hojnik

Univerza v Mariboru

Ekonomsko-poslovna fakulteta

sti podjetij na druge lokacije v isti državi ali na mednarodni ravni, na zunanje izvajanje določenih aktivnosti, na širitev poslovanja in notranje prestrukturiranje, na združitve in prevzeme podjetij, na izogibanje zaprtju in digitalizacijo poslovanja.«

Raziskava, ki smo jo izvedli tako med podjetji kot med podpornim okoljem kaže, da se je nekaj več kot polovica vprašanih prestrukturirala enkrat ali večkrat pred kovidkrizo in hkrati načrtuje prestrukturiranje tudi po njej. **Doc. dr. Katja Crnogaj** razlaga: *»Pred kovidkrizo je bila najpogostejša strategija prestrukturiranja slovenskih MSP širitev poslovanja, temu sledita notranje prestrukturiranje in digitalizacija. Na že izvedena prestrukturiranja slovenskih MSP je imela med zunanjimi dejavniki največji vpliv odvisnost od strank ali dobaviteljev, saj so MSP pogosto odvisna od enega ali manjšega števila ključnih kupcev ali dobaviteljev, pomemben notranji vzrok za prestrukturiranje pa je mogoče najti tudi v osebnosti podjetnika in njegovih ambicijah. Po pričakovanju anketiranih bodo največji vpliv na prihodnja prestrukturiranja MSP imele makroekonomske razmere in spremembe povpraševanja.«*

Analiza podpornih storitev za poslovno prestrukturiranje MSP kaže, da organizacije podpornega okolja v Sloveniji podjetjem pri prestrukturiranju ponujajo močno podporo v začetnih fazah prestrukturiranja, in sicer v največji meri v obliki svetovanja, sledijo izobraževanja in mentoriranja. Podporne storitve za poslovno prestrukturiranje MSP bi bilo potrebno okrepiti tudi v ostalih fazah, saj te pogosto niso ustrezno urejene in financirane, pri čemer bi morali akterji podpornega okolja delovati usklajeno in med seboj povezano.

Prof. dr. Barbara Bradač Hojnik zaključuje: *»Že v prvem delu letošnjega observatorija smo pokazali, da imajo MSP pomembno vlogo pri ustvarjanju dodane vrednosti, zelo pomembno pa imajo tudi na področju iskanja novih, inovativnih rešitev. Za prehod na trajnostno in digitalno gospodarstvo je zato treba okrepiti ne samo sposobnost MSP za hitro prilagajanje poslovnim spremembam, ampak tudi njihovo odpornost na različne zunanje šoke, zato je nujno ukrepe gospodarske politike in podpornega okolja usmeriti v njihove specifične potrebe. Izboljšanje dostopa do možnih oblik financiranja za namene različnih strategij poslovnih prestrukturiranj, ki bodo potrebna za zagon gospodarstva in rast po koncu krize, je eden izmed pomembnejših, saj je poslovno prestrukturiranje neprimerno bolj kompleksno, kot je zgolj reševanje likvidnosti in plačilne sposobnosti podjetij, ko leta zaidejo v težave.«*

Jernej Salecl, generalni direktor Direktorata za internacionalizacijo, podjetništvo in tehnologijo na Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo, ki preko **SPIRIT Slovenija** podpira raziskavo Slovenski podjetniški observatorij, ugotavlja: *»Letošnja raziskava podjetniškega observatorija daje pomemben vpogled v demografijo slovenskih podjetij in v poslovno prestrukturiranje v MSP, kar nam pomaga razumeti specifično področje poslovanja podjetij in ustrezno sprejemati ukrepe, ki bodo usmerjeni v njihove dejanske potrebe.«*

* * *

Raziskavo Slovenski podjetniški observatorij, ki že vse od leta 2000 kontinuirano spremlja stanje slovenskih podjetij in podaja sliko slovenskega podjetništva, je v letu 2020 financiralo Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo preko Javne agencije Republike Slovenije za spodbujanje podjetništva, internacionalizacije, tujih investicij in tehnologije (SPIRIT) ter Inštitut za podjetništvo in management malih podjetij na Ekonomsko-poslovni fakulteti Univerze v Mariboru. Publikacija je brezplačno dostopna na: <http://ipmmp.um.si/slovenski-podjetniski-observatorij/spo-monografije/>

Sponzorji:

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA GOSPODARSKI
RAZVOJ IN TEHNOLOGIJO

